

به نام خدا

وزارت علوم، تحقیقات، و فناوری

پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران

(ایرانداک)

خلاصه گزارش طرح پژوهشی سازمانی

عنوان طرح پژوهشی

افزایش سطح رؤیت پذیری پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) بر پایه سنجش‌های اندازه‌گیری رؤیت پذیری

تاریخ شروع طرح پژوهشی	۱۴۰۳/۵/۳۱	تاریخ پایان طرح پژوهشی	۱۴۰۴/۳/۱۳
نام و نام خانوادگی مجری طرح پژوهشی	الهام علایی ابوذر		
نام و نام خانوادگی همکاران طرح پژوهشی	بهروز رسولی		

درباره طرح پژوهشی

(بیشینه ۳۰۰ واژه درباره مقدمه، مسئله، و هدف‌های پژوهش و آنچه که انجام، بررسی، یا تعیین شده است.)

مؤسسه‌های آموزش عالی در طول زمان تحولات چشمگیری را تجربه کرده‌اند. در حالی که نسل‌های اولیه بر تربیت نیروی انسانی متمرکز بودند، نسل‌های جدیدتر به دنبال تأثیرگذاری بیشتر بر جامعه و حل مشکلات آن هستند. امروزه بیش از هر زمان دیگری، مؤسسه‌های آموزش عالی متأثر از فشارهای گوناگون برای افزایش کارآمدی و تأثیر خود در فضای علمی، صنعت، و جامعه هستند. مؤسسه‌هایی که تأثیرگذاری بیشتری دارند، منابع مالی بیشتری جذب می‌کنند، استعدادهای بهتری استخدام می‌کنند، و آوازه و برند توانمندتری دارند. اما بسترسازی برای حضور موفق مؤسسه‌ها در فضای علمی، صنعت، و جامعه مستلزم آن است که این مؤسسه‌ها و دستاوردهای آنها از سوی پژوهشگران، کارفرمایان، نهادها، سیاست‌گذاران، و عامه مردم دیده شوند. به باور بسیاری از متخصصان، امروزه یافتن یک اثر علمی / یک پژوهشگر / یک مؤسسه در میان کوه بزرگی از انتشارات، پژوهشگران، و مؤسسه‌ها همانند یافتن سوزنی در انبار کاه است. تا زمانی که یک اثر علمی، یک پژوهشگر، یا یک مؤسسه آموزشی / پژوهشی نیاز نداشته باشد که یافته شود، مسئله‌ای نیست که در کجای این انبار کاه جای گرفته است. ولی با پارادایم کنونی آموزش عالی که همه مؤسسه‌ها را به سوی تأثیرگذاری بیشتر بر جامعه تشویق می‌کند، یافته شدن مؤسسه‌ها، پژوهشگران، و آثار پژوهشی امری کلیدی به شمار می‌رود. در این راستا، «رؤیت‌پذیری» به عنوان یک

مفهوم کلیدی مطرح شده است که به قابلیت یافته شدن و دسترسی پذیری یک موجودیت علمی اشاره دارد. رؤیت پذیری پیش نیاز تأثیرگذاری است و می تواند منجر به افزایش کیفیت پژوهش، استناد، و همکاری های علمی شود. علی رغم اهمیت این موضوع، بسیاری از مؤسسه های آموزش عالی، به ویژه در ایران، هنوز به آن توجه کافی نکرده اند. پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) نیز از این قاعده مستثنی نیست و نیاز به افزایش رؤیت پذیری خود دارد. هدف این پژوهش، انجام اقدامات عملی برای افزایش رؤیت پذیری ایرانداک است، که می تواند به ارتقای جایگاه این مؤسسه و در نهایت، بهبود نظام علم و فناوری کشور کمک کند.

روش پژوهش

(بیشینه ۳۰۰ واژه درباره گام های پژوهش و چگونگی گردآوری و تحلیل داده ها (ابزار، جامعه، نمونه، روش نمونه گیری، روش های تجزیه و تحلیل داده ها).

به منظور افزایش رؤیت پذیری ایرانداک، اقدامات زیر انجام شدند: افزودن انتشارات ایرانداک به پایگاه زودو، پست کردن انتشارات ایرانداک در پلتفرم های ایکس، فیسبوک، و لینکدین، افزایش دنبال کنندگان صفحه ایرانداک در پلتفرم های آپارات و لینکدین، آماده سازی مدخل به ۱۰ زبان برای ایرانداک در ویکی پدیا، آماده سازی محتوای وبسایت ایرانداک به زبان های چینی، روسی، فرانسوی، و عربی، و انجام اقدامات نام نویسی ایرانداک در پنج انجمن / نهاد کلیدی جهانی. اقدامات انجام شده می توانند نقش بسزایی در افزایش رؤیت پذیری ایرانداک در سطح ملی و جهانی داشته باشند.

یافته های طرح پژوهشی

(بیشینه ۵۰۰ واژه درباره یافته ها و دستاوردهای کلیدی پژوهش در پاسخ به پرسش ها یا بررسی فرضیه های پژوهش).

بارگذاری انتشارات ایرانداک در پلتفرم های علم باز از اهمیت بسزایی برخوردار است و می تواند مزایای متعددی را برای این مؤسسه و جامعه علمی کشور به همراه داشته باشد. نخستین و مهم ترین دلیل، افزایش چشمگیر رؤیت پذیری آثار علمی ایرانداک است. در زیست بوم علمی که حجم انتشارات روز به روز در حال افزایش است، قرار گرفتن در معرض دید مخاطبان هدف، اعم از پژوهشگران، سیاست گذاران، صنعتگران، و عموم مردم، یک چالش اساسی است. پلتفرم های علم باز با فراهم آوردن دسترسی رایگان به این انتشارات، شانس دیده شدن و استناد به آن ها را به طور قابل توجهی افزایش می دهند. دوم، بارگذاری در این پلتفرم ها به افزایش تأثیرگذاری پژوهش های ایرانداک کمک می کند. پژوهش هایی که به صورت آزادانه در دسترس باشند، احتمال بیشتری دارد که مورد مطالعه، استفاده، و استناد قرار گیرند. این امر نه تنها به ارتقای جایگاه علمی پژوهشگران ایرانداک کمک می کند، بلکه تأثیرگذاری پژوهش های انجام شده بر حل مسائل و پیشرفت علم و فناوری در سطح ملی و بین المللی را نیز افزایش می دهد. سوم، حضور در پلتفرم های علم باز به شبکه سازی و همکاری های علمی گسترده تر منجر می شود. این پلتفرم ها فضایی را برای تعامل پژوهشگران از سراسر جهان فراهم می کنند. با بارگذاری انتشارات ایرانداک در

این فضاها، پژوهشگران این مؤسسه می‌توانند با همکاران بالقوه در داخل و خارج از کشور ارتباط برقرار کرده، از آخرین یافته‌های علمی در حوزه تخصصی خود مطلع شوند، و زمینه‌های همکاری‌های مشترک را شناسایی کنند. چهارم، این اقدام به ارتقای جایگاه و اعتبار بین‌المللی ایرانداک کمک می‌کند. در دنیای امروز، مؤسسات علمی که به اصول علم باز پایبند هستند و دسترسی آزاد به یافته‌های پژوهشی خود را تسهیل می‌کنند، از اعتبار و مقبولیت بیشتری در سطح بین‌المللی برخوردارند. حضور فعال ایرانداک در پلتفرم‌های علم باز، نشان‌دهنده تعهد این مؤسسه به انتشار شفاف و دسترسی آزاد به دانش است و می‌تواند تصویر مثبتی از آن در جامعه علمی جهانی ایجاد کند.

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

(بیشینه ۳۰۰ واژه بحث و نتیجه‌گیری و بیان پیشنهادهای برگرفته از پژوهش).

علیرغم اهمیت رؤیت‌پذیری برای مؤسسه‌های آموزش عالی، بسیاری از این مؤسسه‌ها - به ویژه در ایران - هنوز به این موضوع توجه نشان نداده‌اند؛ که از دلایل آن می‌توان به عدم توجه سیاست‌گذاران آموزش عالی به این موضوع و ناآشنایی مؤسسه‌های آموزش عالی با این مفهوم اشاره کرد. به هر شکل، رؤیت‌پذیر بودن یک مؤسسه دانشگاهی از اهمیت فراوانی برخوردار است و همه مؤسسه‌ها باید به دنبال سازوکارهایی برای افزایش رؤیت‌پذیری خود باشند. باید توجه داشت که رؤیت‌پذیری یک اقدام نیست، بلکه یک فرایند است؛ به این معنا که همواره باید کارهایی برای رؤیت‌پذیری بیشتر انجام شود.